

ชื่อเรื่อง รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

แบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัย นายธราเทพ โอหารส ปริญญา ปร.ค. (สาขายุทธศาสตร์การพัฒนามุมิกภาค)

กรรมการที่ปรึกษา ผศ. ดร. สุทธิ สาธิตานันต์ ประธานกรรมการ

ผศ. ดร. รังสรรค์ สิงห์เลิศ กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ 2. เพื่อสร้างรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และ 3. เพื่อทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีประชากรและกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ ประชากร คือ ประชาชนทุกคนในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 15 ชุมชน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 2,406 ครัวเรือน ประชากร จำนวนทั้งสิ้น 10,477 คน กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มแกนนำชุมชนที่คัดเลือกมาจากทุกกลุ่ม/องค์กร ภายในชุมชนๆ ละ 50 คน จำนวน 15 ชุมชน รวมทั้งสิ้น 750 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบสังเกต ศึกษาโดยการจัดประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ด้วยเทคนิค A-I-C ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยผู้วิจัยและทีมวิจัยได้ประชุมกลุ่มแกนนำชุมชน จำนวน 15 ชุมชน โดยใช้เทคนิค A-I-C แบ่งผู้เข้าประชุมเป็นกลุ่มย่อย ระดมสมอง คิดค้นหารูปแบบที่เหมาะสมของแต่ละชุมชน จากนั้นทีมวิจัยและกลุ่มแกนนำได้สรุปและอภิปรายผลต่อที่ประชุมใหญ่ และช่วยกันสร้างรูปแบบได้จำนวน 7 รูปแบบ ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยนำรูปแบบที่ได้จากการสร้างขึ้นในระยะที่ 2 และมีการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 8 ชุมชน โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลพื้นฐานก่อนการทดลองใช้รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (Pre-Test) ของชุมชน จำนวน 7 ปัจจัย ได้แก่ (1) ผู้ค้ายาเสพติด (2) ผู้เสพยาเสพติดที่ได้รับการบำบัด (3) จำนวนครั้งของการลักขโมย (4) จำนวนครั้งของการก่ออาชญากรรม (5) จำนวนครั้งของการ

ทะเลาะวิวาท (6) จำนวนคนในแก๊งค์มอเตอร์ไซค์ซิ่ง และ (7) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในชุมชน เมื่อเก็บข้อมูลก่อนการทดลองใช้รูปแบบ (Pre-Test) แล้วจึงทำการทดลองใช้รูปแบบเป็นเวลา 6 เดือน และหลังจากนั้นได้เก็บข้อมูลหลังการทดลองใช้ (Post-Test) เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ชุมชนทั้ง 15 ชุมชน มีปัญหาทั่วไปจำนวน 5 ปัญหา คือ (1) ปัญหาการมั่วสุมของเด็กและเยาวชน (2) ปัญหาตู้เกมส์/อินเตอร์เน็ต (3) ปัญหาการลักขโมย (4) ปัญหาแก๊งค์มอเตอร์ไซค์ซิ่ง และ (5) ปัญหาทะเลาะ วิวาท ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติด พบว่า ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง ทั้ง 15 ชุมชน มีผู้ค้า ผู้เสพ และ ผู้ค้าและเสพยาเสพติด ทุกชุมชน ส่วนผู้ผลิต ไม่มีในพื้นที่

2. ผลการสร้างรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ จากการระดมสมองของกลุ่มแกนนำชุมชน ทั้ง 15 ชุมชน ประกอบด้วย โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด จำนวน 7 โครงการ คือ โครงการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้ม โครงการจัดตั้งเวรยาม โครงการตั้งกฎสังคม โครงการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเป็นประจำ โครงการจัดกีฬาต้านยาเสพติด โครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง และโครงการรณรงค์ให้ประชาชน ลด ละ เลิก อบายมุข

3. ผลการประเมินรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ทำการทดลองใช้รูปแบบ ในพื้นที่ 8 ชุมชน โดยได้ทำการเปรียบเทียบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผลการดำเนินงานทั้ง 7 โครงการ ในพื้นที่ 8 ชุมชน ทำให้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง ความพึงพอใจของประชาชนเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ที่เกิดจากแนวความคิดของคนในชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาเสพติดได้เป็นผลสำเร็จ

Title: A Model of the Protection and Solution to Drug Problems by Participatory Action Research : A Case Study of Khambong Sub-District Municipality, Huaypheung District, Kalasin Province

Author: Mr. Tharathep Ocharot **Degree:** Ph.D (Regional Development Strategies)

Advisors: Asst. Prof. Dr. Sunee Sathitanant Chairperson

Asst. Prof. Dr. Rangsan Singhalert Committee

Rajabhat Maha Sarakham University, 2010

ABSTRACT

The objectives of the research were 1. to analyze the present situation and drug problems in Khambong sub-district municipality, Huaypheung district, Kalasin province, 2. to design a model of the protection and solution to the drug problems and 3. to try it out and evaluate the model. The research was conductor of 3 steps. Step 1 was to analyze the present situation and the drug problems. The population was 10,477 villagers from 2406 families in Khambong sub-district municipality, Huaypheung district, Kalasin province and the target group was 750 community leaders of all organizations and social groups from 15 communities in Khambong sub-district municipality, Huaypheung district, Kalasin province. The research instruments were a survey form, a questionnaire, an observation form, The A-I-C technique was employed in a creative participatory meeting. Step 2 was to design 7 models which were based on the ideas from the brain storming discussion of researchers and community leaders from 15 communities. Step 3 was to collect data focusing on 7 factors: drug sellers, recovered drug takers, frequency of the robbery, frequency of crime commitment, frequency of fight, number of motorbike gangsters and satisfaction of people with the management of the protection and solution for drug problems in community before try-out of the model, try it out in eight communities in Huaypheung sub-district municipality, Kalasin province and collect the data after the try-out.

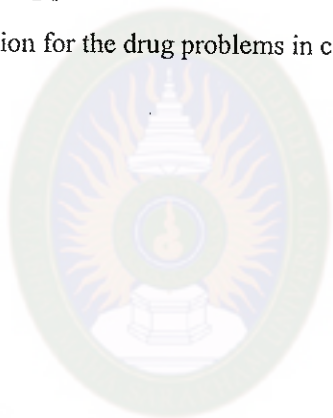
Results of the research were as follows:

1. The findings indicated that five serious problems in 15 communities in Khambong sub-district municipality regarding the analysis of the present situation and drug problems were

assemble for unlawful purposes, computer games and internet, robbery, motorbike gangsters, and fight. Regarding the drug problems, it was found that there were the problems of drug sellers, drug takers but no drug producers in the communities.

2. The model of the protection and solution for drug problems consisted of 7 projects: a community committee, a security guard project, social regulations, a training course project, a sport anti drug project, a professional development project and a wealthy and peaceful community project.

3. In regard to the effects of the evaluation, it was found that the effects of the developed model after and before try-out of the model were significantly different at the .05 level. The finding indicated that the number of the drug problems decreased and the people were satisfied with the model of the protection and solution for the drug problems in community.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY